

Llenguatge

Leonard Bloomfield

La morfologia

Per morfologia d'una llengua entenem les construccions on formes lligades apareixen entre els constituents. Per definició, les formes resultants són o bé formes lligades o mots, però mai grups de mots i frases. Podem dir doncs que la morfologia comprèn les construccions de mots o de parts de mots, mentre que la sintaxi comprèn la construcció de les frases. En una zona de frontera trobem els mots frasals (*jack-in-the-pulpit*) i alguns mots compostos (*blackbird*), que no contenen formes lligades entre els seus constituents immediats, però que en certs aspectes presenten tipus de construcció més afins als morfològics que no pas als sintàctics.

En general, les construccions morfològiques són més elaborades que no pas les de la sintaxi. Els trets de modificació i de modulació són més nombrosos i sovint irregulars — és a dir, confinats a uns determinats constituents o combinacions. L'ordre dels constituents es quasi sempre rígidament fixat, sense permetre variants connotatives tals com *John ran away : Away ran John*. Els trets de selecció limiten amb minúcia, i sovint de maneres imprevisibles, els constituents que es poden unir dins d'una forma complexa.

Conseqüentment, les llengües difereixen més en la morfologia que en la sintaxi. La varietat és tan gran que cap esquema simple no podria classificar les llengües relativament a la morfologia. D'esquemes d'aquests se n'han donat, i un d'ells distingeix entre les llengües *analítiques*, que fan servir poques formes lligades, de les *sintètiques*, que en fan servir moltes. En un extrem hi ha una llengua completament analítica, tal com el xinès modern, on cada mot és o bé un morfema d'una sola síl·laba o bé un mot compost o frasal; a l'altre extrem, una llengua altament sintètica com l'esquimal, que ajunta llargues seqüències de formes lligades dins de mots únics, tal com [a:wliisa-ut-iss?ar-se-niarpu-ŋa] "busco alguna cosa que vagi bé per fer de canya de pescar". La distinció, de tota manera, excepte en els casos de l'extrem primer, és relativa; tota llengua pot ésser en certs aspectes més analítica, i en altres aspectes més sintètica, que alguna altra llengua. Un altre esquema d'aquesta mena dividia les llengües en quatre tipus morfològics: *isolant*, *aglutinant*, *polisintètic* i *flexional*. Les llengües isolants eren les que, com el xinès, no usen formes lligades; se suposava que les aglutinants eren certes llengües en les quals les formes lligades s'arreglaven merament l'una darrera l'altra, i l'exemple tòpic que se'n donava era el turc; les llengües polisintètiques expressaven elements semànticament importants, com és ara els objectes del verb, mitjançant formes lligades, tal com fa l'esquimal; les llengües flexionals presentaven una fusió de trets semànticament distints en una única forma lligada o en formes lligades estretament unides, com quan el sufix *-ō*; d'una forma llatina tal com *amō*; "estimo" expressa els sentits de "parlant en funció d'agent", "només un agent", "acció en temps present", "acció real (no merament possible o hipotètica)". Aquestes distincions no es coordinen en un mateix nivell, i les tres darreres classes no es va arribar mai definir-les clarament.

Bloomfield, Leonard. *El llenguatge*. Traducció de Gabriel Ferrater. Barcelona: Seix Barral, gener de

1978, pp.235-236.

Traduït per Gabriel Ferrater